

S. Sayısı : 46 ya ek

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının değiştirilmesi hakkında 1/482 sayılı kanun lâiyhası ve Millî müdafaa ve Maliye encümenleri mazbataları ile askerî ve mülkî tekaüd kanununa ek 1/492 sayılı kanun lâiyhası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 40
Esas No. 1/482,492

19 - I - 1937

Yüksek Reisliğe

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 8, 50 ve 60 ncı maddelerinde yapılacak değişiklik hakkında olup Umumî Heyetin 11 - I - 1937 tarihindeki toplantısında birinci müzakeresi yapılan kanun lâiyhasının muvakkat maddesine bir fıkra ilâvesine dair Diyarbekir mebusu Kâzım Sevüktekin tarafından verilen ve Umumî Heyetce nazarı itibare almarak encümenimize havale buyurulan tahrir, tahrir sahibi ile Divanı muhasebat reisi, Millî müdafaa ve Maliye vekâletlerinin alâkadar memurları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Mesele şudur : 1683 sayılı tekaüd kanununun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasında (zabitlerle askerî memurlardan tekaüd olanlar üç sene zam alır...) denilmektedir. Tatbikatta bu zam hayatta iken tekaüd olan zabit ve askerî memurlara ve bunların yetimlerine hasredilmiş ve tekaüdüğünden evvel vefat edenlerin yetimlerinin bu zamdan müstefid olmasına kanunun metni müsaid görülmemiş olduğundan bu vaziyetin ıslahı maksadile Hükûmetçe mezkûr 60 ncı maddenin birinci fıkrasının tadili teklif edilmişti.

Encümenimizce de kabul edilen bu hükmün makale teşmili, tahrir sahibi tarafından istenmekte ve bu talep mevcut kanun fıkrasının maksadı temine kâfi ve meselenin tefsir yolile halle müsaid olduğu mütaleasına istinad ettirmektedir.

Esası muhik olan ve icab ettireceği tahsistim da mühim bir miktara varmayacağı anlaşılan bu talep lâiyhanın ilk müzakeresi sırasında encümenimizce de nazarı dikkate alınmış isede muahhar kanunlarla evvelce cari mevzuata uygun olarak tekemmül eden malî muamelelerin iadei muhasebesi bütçe usul ve prensiplerine muvafık olmadığı gibi Yüksek Meclisin de çok hassas olduğu bu prensipin ihlâl edilmemesi hususu da göz önüne almarak lâiyhaya bu babta bir hüküm ilâvesinden ictinap edilmişti.

Bu tahrir münasebetile mesele encümenimizce yeniden tetkik edildi. Tekâüd kanununun, terfih zammı gibi yetimlere intikalini teeviz etmediği zamları tasrih ettiği halde (madde 41) zabitlerle askerî memurların tekaüd müddetlerinin hesabında hizmet müddetlerine 15 nci madde mucibince ilâve edilen seferberlik zammından, kanunun sakit olmasına rağmen tekaüdüğünden evvel veya sonra vefat edenlerin yetimleri de istifade ettirilmekte ve bu tatbikat kanuna uygun görülmektedir.

Her ne kadar 15 nci maddenin (Hizmet müddetlerine zammedilir) fıkrası ile 60 ncı maddesinin (Tekâüd olanlar üç sene zam alır.) fıkrası arasında hüküm itibarile bir fark varsada her ikisi de munhasıran tekaüdükte hesap edilecek zamlardan ibaret olmak itibarile bir birinin mümasili olduğu ve 49 ncu madde mucibince

açıkta veya müstahdem iken vefat edenlerin yetimlerine tahsis olunacak maaşa ölünün tesbit edilecek tekaüd aylığının esas tutulması icab edeceği cihetle her iki maddede yazılı zamlar arasında yetimlere intikal noktasından bir fark olmadığı neticesine varılmıştır.

Bu sebeplerle 60 nci maddenin bu noktadan tadiline mahal olmadığına ve bu cihetin tefsiren tavzih edilmesine encümenimizce karar verilmiştir.

Bu suretle evvelce Umumî heyetin tasvibine arzlediğimiz lâyihadaki 60 nci maddenin tadiline aid olan üçüncü madde ile muvakkat maddeye ilâvesi teklif edilen fıkranın tedvinine lüzum kalmamış ve tanzim edilen tefsir fıkrası Umumî heyetin tasvibine arz olunmak üzere

Yüksek reisliğe sunulmuştur .

Reis	M. M.	Kâtib
Burdur	Trabzon	İstanbul
M. Şeref Özkan	Surri Day	F. Öymen
Balıkesir	Çorum	Çorum
E. Adakan	M. Cantekin	E. S. Akgöl
Diyarbakir	Edirne	Gümüşane
R. Bekit	F. Kaltakıran	D. Sakarya
İzmir	Kastamonu	Kayseri
K. İnanç	T. Coşkan	N. Kerven
Kırıkkaleli	Maraş	Mardin
Ş. Ödül	A. Tirid	R. Erten
Muş	Seyhan	Sivas
Ş. Çiloğlu	Naci Eldeniz	Remzi Çiner
Yozgad		
S. İçöz		

Tefsir fıkrası

(Zabitlerle askerî memurlardan tekaüd olan-
ca 1683 sayılı kantonun 60 nci maddesi mucii-
ce verilen üç senelik zandan bunlardan teka-

üd olmadan evvel veya tekaüd olduktan sonra
ölenlerin maaşa müstehak yetimleri de istifade
eder.)